

**АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

Београд, октобар 2015. године

1. ПОЛАЗНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2016. ГОДИНУ

1.1. Основе планирања прихода и расхода

Сагласно одредбама члана 61. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/2014), „Агенција доноси финансијски план којим се утврђују укупни приходи и расходи Агенције неопходни за обављање законом прописаних обавеза Агенције, политика зарада запослених у Агенцији којом се обезбеђује одговарајући стручни кадар, као и резерве за непредвиђене издатке“. Финансијски план се подноси Народној скупштини Републике Србије ради добијања сагласности.

Закон предвиђа и да „Агенција самостално одлучује о расподели средстава одобрених финансијским планом, на начин којим се обезбеђује спровођење надлежности утврђених овим законом“, што је нова одредба којом се, у циљу јачања финансијске независности регулаторних тела, у правни систем РС транспонују члан 35 тачка 5 (а) Директиве ЕУ о унутрашњем тржишту електричне енергије 2009/72/ЕС, односно члан 39 тачка 5 (а) Директиве ЕУ о унутрашњем тржишту природног гаса 2009/73/ЕС. Сагласно тумачењу поменутих одредби које је објавила Европска комисија¹, то значи да искључиво регулаторно тело може одлучивати о расподели укупних средстава које је одобрио национални парламент на поједине буџетске ставке.

Планирање прихода и расхода Агенције за 2016. годину, исказано у Финансијском плану, извршено је на основу процене ресурса који се морају обезбедити да би Агенција могла ефикасно, квалитетно и у задатим роковима да извршава своје послове и у оквиру ограничења везаних за зараде у јавном сектору. Обим и врста послова које Агенција мора да изврши у 2016. години, сагледани су имајући у виду значајно проширене надлежности Агенције утврђене Законом о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/2014).

1.2. Статус Агенције, надлежности и извори финансирања

Статус Агенције

Агенција за енергетику је независно регулаторно тело основано Законом о енергетици, са надлежностима у секторима електричне енергије, природног гаса и нафте и нафтних деривата. Положај Агенције у уставном уређењу Србије темељи се на члану 137. Устава, који предвиђа да се „*јавна овлашћења законом могу поверити и посебним органима преко којих се остварује регулаторна функција у појединим областима или делатностима*“. У смислу Закона о државној управи, Агенција није орган државне управе, те се следствено на њу не примењују прописи који важе за органе државне управе.

Посебан положај Агенције у правном систему РС загарантован је Законом о енергетици у погледу *статуса*, односно самосталности и функционалне независности (члан 38. ставови 2, 3 и 4), у погледу *права, обавеза и одговорности* (члан 38. став 5), и у погледу *финансијске независности* (члан 61.). Закон дефинише одвојеност финансирања Агенције од буџета РС, имајући у виду одредбе члана 61. и 62. овог закона који не дозвољавају могућност коришћења средстава из Буџета РС (ни у ком случају, па ни у случају мањка прихода за сервисирање својих расхода), а евентуални вишак прихода над расходима се преноси у финансијски план, као приход Агенције за наредну годину. Тиме је законодавац обезбедио независност Агенције у располагању средствима, при чему је контролна функција поверена Народној скупштини.

¹ Interpretative Note on Directive 2009/72/EC Concerning Common Rules for the Internal Market in Electricity and Directive 2009/73/EC Concerning Common Rules for the Internal Market in Natural Gas- The Regulatory Authorities (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010_01_21_the_regulatory_authorities.pdf), стр. 9 и 10.

У погледу радно-правних односа, како би се учврстила финансијска независност Агенције, Законом о енергетици је предвиђена примена општих прописа о раду (члан 41. став 2).

Послови Агенције

Задатак Агенције је да, кроз обављање послова који су јој додељени Законом о енергетици, унапређује и усмерава развој тржишта енергије на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције и тиме допринесе стварању стабилног регулаторног оквира за развој ефикасног и одрживог енергетског сектора који ће бити сигуран ослонац економском развоју земље.

Сагласно важећем Закону, Агенција обавља послове који се односе на:

1. Регулацију цена:

- доношење методологија за одређивање цена: приступа мрежним енергетским системима (укључујући и затворене дистрибутивне системе електричне енергије), регулисаног снабдевања електричном енергијом и природним гасом, прикључења на системе и за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије;
- одобравање регулисаних цена;
- одређивање цена регулисаних системских и помоћних услуга;
- праћење примене методологија и одобрених регулисаних цена;
- одређивање висине накнаде купцу по основу одступања од прописаног квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом;
- припрема извештаја о потреби даљег регулисања цена снабдевања електричном енергијом домаћинстава и малих купаца, као и потребе за резервним снабдевањем.

2. Лиценцирање и сертификацију:

- издавање, измена, одузимање и укидање лиценци, вођење регистра издатих и одузетих лиценци и доношење акта о висини трошкова издавања лиценци и
- спровођење поступка и доношење одлуке о сертификацији оператора преносног/транспортног система.

3. Надзор над тржиштем енергије:

- доношење правила и других аката:
 - правила о промени снабдевача;
 - правила о поравнању разлика између оправданих и остварених прихода и одобрених трошкова када делатност обавља више оператора дистрибутивног система електричне енергије;
 - правила о квалитету испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом;
 - акт о изузећу за нове интерконективне далеководе и гасну инфраструктуру;
 - поступак и начин давања сагласности на правила, програме и планове као и рокове за достављање документације неопходне за рад Агенције;
 - поступак, начин и рокове за вођење књиговодствених евиденција за потребе регулације и за спровођење поступка раздвајања рачуна;

- поступак остваривања права на приступ подацима о сопственој потрошњи купаца;
- упутства, препоруке и смернице за примену аката из надлежности Агенције;
- поступак и начин изрицања мера;
- давање сагласности на правила:
 - о раду преносног и дистрибутивног система електричне енергије и транспортног и дистрибутивног система и складишта природног гаса;
 - о раду тржишта електричне енергије;
 - за расподелу прекограничних преносних капацитета;
 - о објављивању кључних тржишних података;
- давање сагласности на остала акта:
 - вишегодишње планове развоја преносног, транспортног и дистрибутивног система;
 - процедуру прикључења на преносни систем;
 - програме усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања оператора система;
 - планове преузимања мерних уређаја оператора дистрибутивних система;
 - акт оператора преносног система о висини накнаде за гаранцију порекла;
 - акт оператора система о ценама нестандартних услуга;
- давање мишљења о плановима имплементације напредних мерних система;
- надзор над извршавањем обавеза лиценцираних енергетских субјеката и функционисањем тржишта;
- надзор у извршавању законских обавеза оператора система и снабдевача у вези гаранције порекла;
- анализа потребе за резервним снабдевачем;
- примена обавезујућих одлука надлежног тела Енергетске заједнице;
- допринос усклађивању поступка размене података за најважније тржишне процесе у региону;
- давање мишљења о примени прописа из надлежности Агенције;
- праћење примене правила и других аката на које даје сагласност, као и реализације планова развоја система и давање препорука за њихову измену.

4. Решавање жалби и заштита купаца:

- одлучивање по жалбама против:
 - аката оператора система о одбијању приступа систему;
 - аката оператора система по захтеву за прикључење или због недоношења таквих аката;
 - аката енергетских субјеката за транспорт нафте нафтоводима или транспорт деривата нафте продуктоводима о одбијању приступа систему;
- разматрање и поступање по поднесцима у вези са неизвршавањем обавеза оператора система и снабдевача;

- пружање стручне помоћи и података странкама које спорове решавају путем посредовања;
- изрицање мера и вођење регистра изречених мера;
- покретање поступака у складу са казним одредбама Закона о енергетици;
- испитивање околности и иницирање поступака пред надлежним органима ради повреде конкуренције и ограничавања тржишта;
- предузимање мера како би се корисницима система и купцима учиниле доступним листе са практичним информацијама о њиховим правима.

5. Међународну сарадњу (чл.64 Закона о енергетици):

- учешће у раду институција Енергетске заједнице, успостављених „Уговором о оснивању Енергетске заједнице“, чији је циљ проширење унутрашњег тржишта енергије Европске уније на регион југоисточне Европе. У складу са обавезама које проистичу из Уговора о оснивању Енергетске заједнице, Агенција активно учествује у раду институција Енергетске заједнице (Регулаторни одбор Енергетске заједнице, Атински форум, Гасни форум, Социјални форум), водећи при томе рачуна о заштити интереса Републике Србије;
- подршка процесу приступања Републике Србије ЕУ кроз учешће у преговарачком тиму Републике Србије (Подгрупа 15- Енергетика), као и у Пододбору за транспорт, регионални развој, енергетику, заштиту животне средине и климатске промене (део институционалног оквира Споразума о Стабилизацији и придруживању);
- испуњавање регулаторних обавеза које проистичу из регионалних иницијатива за подршку инвестицијама у енергетску инфраструктуру- CESEC (Central and South Eastern European Gas Connectivity/ Иницијатива за гасно повезивање централне и југоисточне Европе) и Берлински процес (Western Balkans 6- Connectivity Agenda);
- учешће у раду Савета европских енергетских регулатора (CEER – Council of European Energy Regulators), тела ЕУ које подстиче кооперацију, подстиче конкуренцију на енергетском тржишту и обједињује рад енергетских регулатора у ЕУ и шире, као и Регионалне асоцијације регулатора у енергетици (ERRA - Energy Regulators Regional Association), струковног удружења регулатора, чији је циљ унапређивање сарадње, размена искустава и изградња капацитета чланица.

Финансирање Агенције

Према члану 62. Закона о енергетици, Агенција се финансира из прихода које оствари по основу издавања лиценци, обављања послова регулације из дела регулисаних прихода од приступа систему утврђених методологијама којима се одређују цене за приступ и коришћење система, као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности у складу са законом.

Оснивање и рад Агенције у прве две године су финансирани из донације Европске уније. Ово финансирање је реализовано кроз уговор о донацији (*Grant Agreement – Establishment and Operation of the Energy Regulatory Agency*) закључен 29. јула 2005. године између Агенције и Европске агенције за реконструкцију.

Одредбом члана 61. Став 6. Закона је прописано да ако се годишњим обрачуном прихода и расхода Агенције утврди да су укупно остварени приходи Агенције већи од укупно остварених расхода, разлика средстава се преноси у финансијски план као приход за наредну годину. У складу са тим, извори и висина прихода за наредну годину усклађују се са реалним трошковима Агенције за ту годину.

1.3. Најважнији послови Агенције у 2016. години

Поред сталних послова доношења решења о издавању и одузимању лиценци и у вези одлучивања по жалбама, најважнији послови Агенције у 2016. години ће бити:

- економска регулација природних монопола (оператора преносног, транспортних и дистрибутивних система), јавних снабдевача; анализа оправданости предлога енергетских субјеката и давање сагласности на регулисане цене у секторима електроенергетике, природног гаса, нафте и деривата нафте; Агенција ће посебну пажњу посветити отклањање уочених неправилности у начину имплементације рачуноводственог раздвајања енергетских субјеката (целовитије раздвајање монополских од тржишних делатности у интегрисаним предузећима) и надзору над применом регулације цена; праћење примене рачуноводствених смерница којима се утврђују начин, поступак и рокови за вођење књиговодствених евиденција за потребе регулације енергетских делатности, а у циљу обезбеђења транспарентнијег пословања енергетских субјеката, онемогућавања унакрсног субвенционисања између тржишних и регулисаних делатности и јасног разграничења трошкова који су у функцији обављања енергетске делатности (оправдани трошкови) од осталих трошкова, који не могу бити укључени приликом обрачуна регулисаних цена енергије и услуга;
- унапређење постојећих методологија;
- учешће у раду радних група основаних од стране надлежног министра у делу заштите енергетски угрожених купаца и повлашћених произвођача;
- праћење и анализа реализоване производње електричне енергије и потрошње електричне енергије и природног гаса, у циљу унапређења методологија за одређивање цене приступа системима за пренос, односно транспорт и дистрибуцију електричне енергије и природног гаса;
- надзор над свим елементима тржишта електричне енергије и природног гаса и сарадња са органом надлежним за послове конкуренције и органима надлежним за надзор над финансијским тржиштем, што добија на значају након спровођења законске обавезе потпуног отварања тржишта електричне енергије за све купце од јануара 2015. године, како би се онемогућиле евентуалне злоупотребе на отвореном тржишту електричне енергије и природног гаса;
- праћење примене правила о промени снабдевача;
- праћење примене правила о раду система за пренос, транспорт и дистрибуцију електричне енергије и природног гаса;
- примена правила о праћењу техничких (као што су: непрекидност испоруке, време потребно за извршавање прописаних обавеза оператора система и др.) и комерцијалних показатеља и регулисању квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом;
- надзор над расподелом прекограничних преносних капацитета и отклањањем загушења у преносном и транспортном систему, транспарентношћу рада оператора система, начина обезбеђења и коришћења резерви у систему, услова и трошкова прикључења објеката за производњу електричне енергије на мреже и других обавеза енергетских субјеката у складу са одредбама Закона;
- давање мишљења по захтевима за изузеће од примене права на регулисани приступ систему у области електричне енергије и природног гаса, пре доношења акта по захтеву за изузеће од стране надлежног министарства;
- спровођење поступка и доношење одлуке о сертификацији оператора преносног, односно транспортног система;

- издавање, измена, одузимање и укидање лиценце за обављање енергетских делатности – активност проширена и на седам нових енергетских делатности по важећем Закону, као и поступање по захтевима за продужавање рока важења већ издатих лиценци;
- давање мишљења на план имплементације напредних мерних система донет од стране оператора система;
- утврђивање цена системских услуга секундарне и терцијарне регулације и помоћних услуга у области електричне енергије;
- давање сагласности на планове развоја система за пренос и дистрибуцију електричне енергије као и за транспорт природног гаса и транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима;
- пружање стручне помоћи и свих расположивих података потребних странкама у спору за посредовање пред органом надлежним за посредовање;
- утврђивање поступка и начина давања сагласности на акта из надлежности Агенције, као и рокова за достављање неопходних података;
- предузимање мера којима би се корисницима система и крајњим купцима учиниле доступним контролне листе са информацијама које се односе на њихова права;
- усклађивање поступка размене података за најважније тржишне процесе на регионалном нивоу;
- праћење спровођења мера за смањење губитака на преносном, транспортном и дистрибутивном систему;
- праћење активности у вези реализације плана имплементације напредних мерних система;
- изрицање мера операторима система и снабдевачима због неизвршавања обавеза из њихове надлежности и прописивање начина вођења поступка изрицања мера као и регистра изречених мера;
- анализа предлога и давање сагласности на програм за обезбеђивање недискриминаторног понашања оператора система у складу са одредбама новог закона;
- помоћ преговарачком тиму Републике Србије у реализацији обавеза дефинисаних Националним планом интеграције у Европску унију и Уговором о стабилизацији и придруживању (поглавља која се односе на енергетику и регионалне интеграције);
- испуњавање обавеза из Уговора о Енергетској заједници у оквиру надлежности Агенције;
- подршка Влади и Министарству у припреми и анализи енергетских стратешких докумената предвиђених Законом о енергетици;
- учешће у раду Радне групе Министарства за разматрање и праћење сигурности снабдевања;
- унапређење информационе инфраструктуре Агенције и њене безбедности;
- усклађивање инфо правила са потребама рада Агенције.

2. ПЛАН ПРИХОДА И РАСХОДА АГЕНЦИЈЕ ЗА 2016. ГОДИНУ

динара

1	2	Остварење	Процена	План	Индекс
		2014	2015	2016	5 : 4
		3	4	5	6
I	УКУПНИ ПРИХОДИ	180.522.352	195.969.669	226.345.684	115,5
	Приходи од лиценци	26.819.800	25.496.180	19.140.800	75,1
	Приходи од регулаторне накнаде	101.372.714	142.405.803	144.293.020	101,3
	Пренети вишак прихода из претходног периода	37.456.648	0	38.831.762	
	Приходи од донација и рефундација	1.864.444	1.525.538	1.627.041	106,7
	Финансијски и остали приходи	4.397.171	707.423	721.571	102,0
	Наплаћена исправка потраживања ранијих год.	8.611.575	25.834.725	21.731.489	84,1
II	УКУПНИ РАСХОДИ	180.522.352	175.719.253	226.345.684	128,8
51	Трошкови материјала	3.238.098	3.368.396	4.011.263	119,1
512	- трошкови материјала (режиј. канцелар. разног)	1.473.202	1.362.625	1.653.412	121,3
513	- трошкови горива и енергије	1.764.896	2.005.771	2.357.850	117,6
52	Трошкови зарада и накнада зарада	114.390.344	110.200.207	136.846.671	124,2
520	- Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	92.340.295	86.461.744	104.354.520	120,7
521	- доприноси на терет послодавца	16.318.742	15.476.653	18.773.174	121,3
525	- накнаде по осталим уговорима	90.480	48.893	50.849	104,0
529	- остали лични расходи и накнаде	5.640.827	8.212.917	13.668.128	166,4
53	Трошкови производних услуга	22.180.711	22.903.976	27.304.519	119,2
531	Трошкови транспортних услуга	1.696.072	1.647.887	1.992.388	120,9
532	Услуге одржавања	1.617.790	1.914.301	2.127.313	111,1
533	Закупнине	15.979.263	16.493.773	19.522.166	118,4
535	Реклама и пропаганда	149.826	165.000	170.000	103,0
539	Остале услуге	2.737.760	2.683.015	3.492.652	130,2
54	Амортизација и резервисање	4.889.652	3.746.850	3.698.730	98,7
55	Нематеријални трошкови	6.636.894	13.768.335	29.676.983	215,5
550	Непроизводне услуге	3.258.192	2.667.047	13.608.144	510,2
551	Репрезентација	241.656	279.605	279.605	100,0
552	Премије осигурања	353.125	375.352	423.807	112,9
553	Платни промет	263.599	232.502	244.127	105,0
554	Чланарине	404.773	425.951	937.500	220,1
555	Трошкови пореза и накнада	458.762	394.030	409.791	104,0
559	Остали нематеријални трошкови	1.656.787	9.393.849	13.774.009	146,6
56	Финансијски и остали расходи	29.172.514	21.731.489	22.431.248	103,2
	Резерва за непредвиђене издатке	0	0	2.376.270	
	Салдо прихода и расхода	0	20.250.416	0	0,0

2.1. Образложење плана прихода

Приходи од лиценци, за 2016. годину, сагледани су у износу од 19.140.800 динара, односно за 25% мање у односу на процену за 2015.годину и вишеструко су мањи у односу на претходне године и учествују са 8,5% у укупном приходу. Смањење овог прихода у односу на претходне периоде последица је измењених услова утврђивања накнаде за лиценце, према Закону о енергетици из 2014. године.

Приход од регулаторне накнаде је утврђен у износу од 144.293.020 динара и обрачунат је у складу са методологијама за обрачун цена као и на основу предвиђених накнада по овом основу. Планирана структура прихода од регулаторне накнаде је:

	динара
- ЈП „Електроурежа Србије“	93.387.550
- ЈП „Србијагас“	44.762.497
- „Југоросгас“	538.861
- ЈП „Транснафта“	5.604.112
УКУПНО	144.293.020

Приход по основу регулаторне накнаде у односу на процену за 2015. годину већи је за 1% и резултат је динамике давања сагласности на предложене цене за транспорт природног гаса у фебруару 2015.године. Код пројекције прихода по овом основу у 2016. години није претпостављено да ће доћи до промене цена услуга на које се обрачунава регулаторна накнада.

Поред наведених прихода, предвиђени су и приходи по основу рефундација трошкова службених путовања (ове трошкове делом надокнађује Секретаријат Енергетске заједнице, за активности у оквиру институција Енергетске заједнице) који чине највећи део исказаних прихода, као и приходи од донација (који су еквивалентни трошковима амортизације за средства која су раније набављена из донација ЕУ) и обзиром на велику отписаност средстава имају минимално учешће у исказаним приходима.

С обзиром да ЈП „Србијагас“ није измирио током 2015. године своје обавезе по основу регулаторне накнаде и то за део 2014. године и за 2015. годину, то је предвиђено да ће у 2016. години измирити део ненаплаћених потраживања из претходне 2014. и 2015. године у износу од 21.731.489 динара (процена исправке потраживања за 2015. годину, што се планира као приход од наплаћене исправке потраживања у Билансу 2016.).

У складу са законском обавезом, у плану за 2016. годину предвиђен је и пренос вишка прихода из претходних година у износу од 38.831.762 динара како би се покрили сви пријектовани трошкови, тако да заједно са планираним финансијским и осталим приходима, чији је раст сагледан до нивоа инфлације, планирани укупан приход Агенције у 2016. години износи 226.345.684 динара што је више за 15,5 % од процењеног прихода за 2015.

Сагледани приходи за 2016. годину су усклађени са планираним расходима 2016. године.

2.2. Образложење плана расхода

Промена трошкова пословања Агенције у 2016. години у односу на претходне године, превасходно је последица повећања обима посла Агенције предвиђеног новим Законом о енергетици, односно броја запослених и немогућности да се то усклађивање и прилагођавање сукцесивно обави у претходном периоду, због кашњења, односно изостанка усвајања Плана Агенције од стране Народне Скупштине. Из тог разлога, да би сви предвиђени послови могли квалитетно и на време да се обаве, сагледана је потреба да се повећа број запослених за 13 нових радника (9 предвиђених Планом за 2015. и 4 додатна) са високом стручном спремом и одговарајућим искуством, као и повећања позиција трошкова који су у директној вези са бројем запослених.

Приликом сагледавања расхода за 2016. годину, пошло се од процењених трошкова за 2015. годину, уважавајући пројектовану просечну инфлацију за 2016. годину из Фискалне стратегије од 4,1 %

Трошкови материјала

Планирани трошкови материјала за 2016. годину износе 4.011.263 динара и имају раст од 19% у односу на процењене трошкове за ове намене за 2015. годину. На овој позицији, књиже се трошкови канцеларијског материјала, потрошног материјала за информатичку обраду и другог материјала, као и трошкови горива и енергије. Наведени раст је превасходно последица увећања обима послова Агенције, односно броја запослених и тиме увећаних потреба за канцеларијским и потрошним материјалом за информатичку опрему и раста трошкова електричне енергије. Трошкови горива су пројектоване на основу сагледаних потреба коришћења службених возила и остварене просечне потрошње горива у претходном периоду и они су на нивоу процењеног остварења за претходну годину увећаном за пројектовану инфлацију.

Трошкови зарада и накнада зарада

Кључни елементи за одређивање трошкова, укључујући ту и принципе за одређивање нивоа зарада у Агенцији, утврђени су на основу елабората конзорцијума предвођеног консултантском кућом КПМГ, финансираног од стране ЕУ и одобреног од стране Министарства рударства и енергетике, урађеног пре почетка рада Агенције.

Ниво зарада запослених у Агенцији није мењан од почетка 2008. године до 2011. године, а затим је коригован у складу са прописима о зарадама у јавном сектору. Агенцију је од почетка њеног рада напустило 10 запослених стручњака са високом стручном спремом (око 30% од укупног просечног броја запослених у стручним службама), због боље плаћених, претежно руководећих радних места у јавним предузећима (ЈП ЕМС, ЈП ЕПС, ЈП Србијас, ЈП Транснафта), приватном сектору (Теленор, НИС, Хенкел) и Секретаријату Енергетске заједнице (Беч), чиме су знатно умањени њени стручни капацитети. У таквим условима, Агенција се суочава и са тешкоћама у настојању да привуче квалификоване кадрове (понављање конкурса) ради замене стручњака који су је напустили и омогућавања покривања повећаног обима посла.

Планом зарада за 2016. годину, уважен је Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата као и ограничење максималних зарада које је усклађено са умањеном основицом која се користи за његов обрачун, као и Закон о утврђивању максималних зарада у јавном сектору. Овај последњи је примењен и у 2015. години, заједно са Законом о умањењу нето прихода лица у јавном сектору. Укупни планирани трошкови зарада (брutto) су увећани за 20,7% у односу на очекивано остварење у 2015. години услед планираног запошљавања 13 нових радника са високом стручном спремом и адекватним искуством у 2016. години. При томе треба имати у виду да је Планом за 2015.

годину, било предвиђено запошљавање 9 радника, а није запослен ниједан, јер Народна скупштина није разматрала Финансијски план Агенције за 2015. годину (Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава разматрао је План и предложио давање сагласности). Претпостављено је да до краја 2015. године неће бити могућ пријем из Плана за ту годину. У таквим условима, могућност Агенције да обавља све послове из своје надлежности у пуном капацитету била је ограничена (ово се посебно односи на послове надзора над тржиштем и ценама и давање сагласности на планове развоја оператора мрежа). Потреба за повећањем броја запослених произилази из проширења надлежности и обима посла Агенције, предвиђених Законом о енергетици, а истакнута је и у Извештајима Европске комисије о напретку Србије, као и у Билатералном скринингу за Подгрупу 15, Енергетика.

Структура актуелних и планираних запослених је дата у следећој табели:

Стручна спрема	Стање 31.10.2015		Прилив/ Одлив	План 31.12.2016		Индекс
	број	Учешће		број	учешће	
Доктори наука	1	2,6%	0	1	2,0%	100
Магистри	2	5,3%	0	2	3,9%	100
Висока стручна спрема	30	78,9%	13	43	84,3%	143
Виша стручна спрема	0	0,0%	0	0	0,0%	
Средња стручна спрема	4	10,5%	0	4	7,8%	100
Нижа стручна спрема	1	2,6%	0	1	2,0%	100
Укупно	38	100,0%	13	51	100,0%	134

Највећи раст у оквиру трошкова запослених бележи позиција остали лични расходи и накнаде (66,4%). На раст ових трошкова највише утичу предвиђени издаци за отпремнине за одлазак у пензију, и други расходи који се налазе на овој позицији трошкова а којих није било или су били значајно мањи у претходним годинама. Обрачун трошка за ове намене је урађен у складу са Правилником о раду који је усклађен са колективним уговорима који важе за предузећа из енергетског сектора.

Позиција осталих личних расхода и накнада обухвата и трошкове службених путовања, за које је планирано увећање у односу на очекивано остварење у 2015. години, због интензивнијих активности у оквиру институција Енергетске заједнице, очекиваног укључења у рад европске Агенције за сарадњу енергетских регулатора (ACER) сагласно Берлинском процесу (WB6) и CEESEC иницијативи као и очекиваног учешћа у раду Савета европских енергетских регулатора (CEER). На висину ових трошкова утицала је и потреба неопходног проширивања сарадње са енергетским регулаторима суседних земаља у регулаторним активностима на билатералном и регионалном нивоу, потребе за стручним усавршавањем новозапослених, као и због потребе већег ангажовања запослених на терену у вези са применом нових правила, методологија и тарифних система и потреба за надзором тржишта. Планирани укупан износ за трошкове службених путовања је испод просека остварења у претходне три година, а једна трећина се покрива рефундацијама од Енергетске заједнице.

Укупни годишњи трошкови на име зарада и накнада зарада и осталих личних примања расту за 24,2 % у односу на процену за 2015. годину.

Трошкови производних услуга

Планирани „Трошкови производних услуга“ у 2016. години виши су од процењеног остварења за 2015. годину за 19%. Највећи утицај на раст трошкова производних услуга имају закупнине због потребе закупа додатног пословног простора за смештај новозапослених. Значајнији раст у оквиру ових трошкова имају трошкови транспортних услуга (поштарина, интернет, телефони, који расту везано за раст броја запослених), који расту за 21% у односу на претходну годину. Виши раст имају и трошкови

одржавања, пре свега информатичке опреме, која је стара те сходно томе захтева веће одржавање, као и остале услуге у оквиру којих се налазе трошкови комуналних услуга као и трошкови оглашавања за запошљавања нових радника као и штампање годишњег извештаја Агенције.

Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови бележе значајно већи раст (115,5%) у односу на процену за претходну годину, превасходно због предвиђених већих трошкова на позицији непроизводне услуге, као и због повећаних трошкова на позицији остали нематеријални трошкови.

Главни узрок раста непроизводних услуга су трошкови за консултантске услуге у износу од 9.594.000 динара. АЕРС је корисник помоћи ЕУ из програма ИПА II за 2014. годину за потребе имплементације тзв. 3. пакета прописа ЕУ о унутрашњем тржишту енергије, и има обавезу кофинансирања пројекта у износу од 10% од укупне вредности пројекта која износи 1.5 милиона ЕУР. Иако је АЕРС и раније била корисник помоћи ЕУ, у претходном периоду нису реализовани трошкови по овом основу, јер Уговором о донацији није било предвиђено кофинансирање од стране корисника помоћи. Поред ове позиције, на већи раст непроизводних услуга утичу и планирани трошкови за стручно усавршавање (планирана обука новозапослених на врхунским регулаторним школама и остали облици стручног усавршавања за извршавање нових задатака у примени Трећег пакета прописа ЕУ о унутрашњем тржишту енергије). Такође, у оквиру непроизводних услуга, нови трошак у односу на 2015. годину су трошкови здравствених услуга, да би се, након четири године, омогућио здравствени преглед запослених.

Поред трошкова „непроизводних услуга“ велики утицај на исказани раст нематеријалних трошкова имају и трошкови чланарина од 937.500 динара, где је поред чланства у Регионалну асоцијацију регулатора у енергетици (ERRA - Energy Regulators Regional Association) предвиђено и учлањење у Савета европских енергетских регулатора (CEER – Council of European Energy Regulators). Велики утицај на раст нематеријалних трошкова имају и „остали нематеријални трошкови“ у износу од 13.909.917 динара у оквиру којих су предвиђени обрачунати износи које Агенција треба да уплати на рачун јавних прихода Републике Србије на име разлике укупног износа плата обрачунатих применом основице која није умањена и умањене основице.

У оквиру финансијских и осталих расхода, сходно искуству из претходних периода, пројектована је исправка ненаплаћених потраживања за регулаторну накнаду и накнаде за лиценце у износу од 22.431.248 динара, што је једнако три фактуре на име регулаторне накнаде за транспорт природног гаса као и један део на име ненаплаћене накнаде за лиценце.

Планом за 2016. годину, предвиђена је и набавка основних средстава у износу од 6,075.000 динара, која су пре свега у функцији занављања и проширења информатичке инфраструктуре, која треба да омогући транспарентнији, ефикаснији и безбеднији рад Агенције, што произилази и из изричите законске обавезе прикупљања и обраде података о енергетским субјектима, обавезе вођења евиденција и др. Такође, планом је предвиђена и набавка рачунарске и друге опреме као и канцеларијског намештаја за новозапослене.

План прихода и расхода Агенције за 2016. годину је урађен у складу са међународним рачуноводственим стандардима, а сагласно Закону о енергетици, пројектована је резерва за непредвиђене издатке, односно покриће ризика и за набавку основних средстава. У протеклим годинама, годишњи трошкови су увек били нижи од планираних, односно одобрених, али се Агенција, упркос предузиманим мерама, суочавала са проблемима у наплати потраживања. Пројектована је резерва у износу од 2.376.270 динара представља разлику између планиране вредности набавке основних средстава и трошкова амортизације, а уједно покрива делимично и ризик наплате потраживања са циљем да се обезбеди несметано пословање Агенције.